



**ДЕТСКА ГРАДИНА № 9 „АЛЕН МАК“ /с/с специални групи/
гр. Варна, ж.к. „Чайка“ до бл.61, тел: 052/988 272 ; 052/988 337
Булстат 000086120**

ПРОГРАМА

За предоставяне на ранни възможности и приобщаване на деца от уязвими групи

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца от Детска градина №9 „Ален мак“ /с/с специални групи/ урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование.

Всяко дете има право на достъп до образование независимо от етническия му произход, наличието на увреждане или икономическо положение на семейството му и това право е залегнало в Конвенцията на ООН за правата на детето. Процесът на приобщаване се състои в търсене на ресурсите на всяко дете за активното му участие в образователния процес.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца, които имат необходимост от такива в съобразно техните лични интереси, потребности и нужди.

Уязвими групи са деца, диагностицирани със специални образователни потребности и деца с други идентифицирани нужди.

1. ПРИНЦИПИ НА ПРИОБЩАВАЩОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Гарантиране на правото на всяко дете на качествено образование.
2. Гарантиране достъпа на всяко дете до подходяща подкрепа за личностно развитие в зависимост от неговите индивидуални потребности.
3. Прилагане на диференцирани педагогически подходи, ориентирани към интересите и стимулиране мотивацията на детето, съобразени с възрастовите и социалните промени в живота му и адаптирани към способността му да прилага усвоените компетентности на практика.
4. Приемане и зачитане уникалността на всяко дете- индивидуалните потребности и възможности, личностните качества, знания, умения и интереси, които образователната институция трябва да развие максимално.
5. Равнопоставеност и недопускане на дискриминация.
6. Системен подход на организация и сътрудничество с родителите, мониторинг на процеса и на качеството на подкрепата.
7. Изграждане на позитивен психологически климат в ДГ

II. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА

Детска градина №9 „Ален мак” /със специални групи /осигурява подкрепа за личностно развитие на децата съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги- чл. 174 от ЗПУО.

На децата се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им- **чл. 176 (1) от ЗПУО**. Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете. За реализиране на общата и допълнителна подкрепа работят учители, педагогически съветник/психолог, логопед .

Подкрепата за личностното развитие е обща и допълнителна. Общата и допълнителна подкрепа се осигуряват в ДГ и в центровете за подкрепа за личностно развитие- **чл. 177 (1) от ЗПУО**

Обща подкрепа

За организиране на подкрепата за личностно развитие се избира **координатор**, който изпълнява функциите си съобразно Наредбата за приобщаващо образование. Координаторът има следните функции:

1. разпознава потребността от предоставянето на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете или ученик въз основа на наблюденията и анализите на учителите в групата в детската градина, въз основа на документите на децата, включително от изследвания и консултации при наличие на такива, и въз основа на събраните данни за развитието на децата, и/или по инициатива на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;

2. предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в случай на потребност от предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;

3. координира извършването на оценката на индивидуалните потребности на децата със специални образователни потребности, в риск, с изяви дарби и с хронични заболявания от екипите за подкрепа за личностно развитие;

4. предлага на директора да утвърди списък на децата, на които ще се предоставя допълнителна подкрепа за личностно развитие въз основа на извършената оценка на индивидуалните им потребности от екипите за подкрепа за личностно развитие;

5. координира предоставянето на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата съвместно с педагогическите специалисти в детската градина;

6. предлага на директора, в случай на необходимост да осигури допълнителни специалисти, като организира и координира осигуряването им в зависимост от индивидуалните потребности на детето от регионален център за подкрепа на личностното развитие, включително център за специална образователна подкрепа, специално училище за обучение и подкрепа на ученици със сензорни увреждания и/или от доставчици на социални услуги в общността, получили лиценз за предоставяне на социални услуги за деца по реда на Закона за закрила на детето;

7. координира работата с родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, включително по отношение включването му в работата на екипа за подкрепа за личностно развитие на детето или ученика;

8. координира работата и взаимодействието на всички екипи за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в детската градина или училището;

9. съхранява документите на всяко дете или ученик, за което е формиран и работи екип за подкрепа за личностно развитие;

10. координира връзката с детските градини и при необходимост предлага на директора да изиска служебно информацията и документите, отнасящи се до допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата, при наличие на такива;

11. координира работата с институциите в системата на предучилищното образование и с други институции и организации, работещи с деца, по отношение предоставянето на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете;

12. координира предоставянето на методическа подкрепа от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, от Държавния логопедичен център, от център за специална подкрепа и съдейства за провеждането на различни форми на обучение на педагогическите специалисти в детската градина;

13. организира и координира дейности и събития в детската градина за децата и за родителската общност, насочени към промяна на нагласите и приемане на различието, както и към изява на дарбите на децата;

14. след приключване на съответната учебна година изготвя и предоставя на педагогическия съвет обобщен доклад- анализ за състоянието на процеса на приобщаващото образование в детската градина. Докладът се предоставя и на началника на съответното регионално управление на образованието.

Общата подкрепа за личностно развитие в се осъществява от екип, ръководен от координатора, насочена е към развитие на потенциала на всяко дете. Тя включва:

1. **екипна работа** между учителите и другите педагогически специалисти;
2. **допълнително обучение по ОН** при условията на този закон;
3. **допълнителни модули** за децата, които не владеят български език;
4. **занимания по интереси**;
5. **грижа за здравето**;
6. **поощряване с морални и материални награди**;
7. **дейности по превенция на насилието** и преодоляване на проблемното поведение;
8. **ранно оценяване на потребностите** и превенция на обучителните затруднения;
9. **логопедична работа**; /чл.178/

Допълнителна подкрепа за личностно развитие

Чл. 187 (1) от ЗПУО Допълнителната подкрепа за личностно развитие включва работа с дете по конкретен случай, психо- социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания, осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти; предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания /ресурсно подпомагане/

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания. Видът и формите на обучение, както и конкретните дейности за допълнителната подкрепа за личностно развитие се определят с план за подкрепа на детето. Планът за подкрепа за децата по ал. 2, т. 1 определя и часовете за ресурсно подпомагане.

Допълнителната подкрепа се осъществява въз основа на направена оценка на индивидуалните способности на определено дете в Детска градина №9 „Ален мак” /със

специални групи / . Оценката на способностите се извършва от специално назначен екип от специалисти, съобразно необходимостта на детето и след това се потвърждава от Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование.

Екипът за подкрепа за личностно развитие се създава със заповед на директора за определено дете по чл. 187, ал.2. В състава на екипа за подкрепа за личностно развитие задължително се включва психолог или логопед. В екипа може да се включват и други специалисти, както и представители на органите за закрила на детето. Екипът за подкрепа за личностно развитие работи съвместно с родителите, а при необходимост и с регионалните центрове за подкрепа за процеса на приобщаващото образование и/или с централните за подкрепа за личностно развитие.

Екипът за подкрепа на личностно развитие - Чл. 189

1. идентифицира силните страни на детето, затрудненията, свързани с развитието, обучението и поведението му, както и причините за тяхното възникване;
2. извършва оценка на индивидуалните потребности на детето;
3. изготвя и реализира план за подкрепа;
4. извършва наблюдение и оценка за развитие на всеки конкретен случай;
5. изпълнява и други функции, предвидени в държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всяко конкретно дете. Родителите задължително се включват в плана за действие като активни участници в дейностите. Ако Регионалният център препоръча допълнителна подкрепа, но родителите откажат се уведомява отдел „Закрила на детето“ към ССП по местоживее на детето с цел социалните служби да окажат съдействие, и ако се налага помощ на родителите за осъзнаване на нуждите на детето.

Обучението на децата със специални образователни потребности задължително се подпомага от ресурсен учител, съобразно необходимостта на детето- чл. 193

Осигуряване на равен достъп до качествено образование

2. Дейности за постигане на целите:

- Прилагане на иновативни методи и технологични средства за обучение
- Работа в мултиетническа среда
- Работа с деца със специални образователни потребности
- Издигане равнището на езиковата подготовка
- Развиване на достъпност до новите информационни технологии
- Съвместно обучение и възпитание на деца с различен етнически произход
- Диференциране на грижите спрямо различните потребности на децата.

Удовлетворяване на образователните потребности на даровити и изоставащи деца

1. Цели:

- Откликване на изискванията на обществото за устойчива образователна система с безусловна публичност и прозрачност на управление и състояние.

- Създаване на условия за изява на всички деца в съответствие с техните желания и възможности.
- Развиване ефективността на връзката учител – родител.
- Чрез творческото развитие на децата да се работи активно в посока утвърждаване на детската градина не само като образователен, но и като духовен и културен център.

2. Дейности за постигане на целите:

- Поддържане на мрежа за връзка с Интернет на всички детски стаи и административни помещения на детската градина.
- Изграждане на подходяща среда за даровити и изоставащи деца чрез активното съдействие на педагогическата колегия. Чл.189 от ЗПУО
- За постигане на по-добър диалог с децата и родителите им е необходимо и осъществяване на подготовка за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа, за общуване и социализация.

III. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ПРОГРАМАТА

Дейности	Срок	Отговорник	Забележка
Идентифициране на деца, които имат необходимост от подкрепа	Постоянен	Психолог, Логопед	Чрез информация от учител, наблюдение и проследяване на развитие, информация от родителите
Екипна работа на учителите и други педагогически специалисти	Постоянен	Учители	При възникнал случай; изготвяне на индивидуален план за действие за всяко конкретно дете
Определяне на координатор на екипа за оказване на подкрепа	До 01.10	Директор	
Награждаване на децата	Текущ	Директор	При и по определен повод за поощрение
Представяне на дейности по интереси в ДГ	15.09	Учители	
Представяне на дейностите по интереси на ОДК	15.10	Представители на центровете	При проявен интерес от страна на центровете

Идентифициране на деца със СОП	Целогодишно	Учители, психолог,	
Оценка на потребности на деца със СОП	Целогодишно	Психолог, екип	Не по-късно от 3 месеца след идентифициране на нуждата
Логопедична терапия, рехабилитация и консултации	Целогодишно	Логопед	
Психологическа подкрепа, рехабилитация и консултации	Целогодишно	Логопед	
Психологическа подкрепа, психосоциална рехабилитация и консултации	Целогодишно	Психолог	
Организиране и провеждане на „Училище за родители“	01.03	Психолог, екип	При желание от родителите
Стимулиране участието на деца с изяви в дарби в състезания и олимпиади	Целогодишно	Учители	Чрез информация от учителите
Обучение на педагогически специалисти за работа с деца със СОП	По график, заложен в плана за квалификация	Председател на Комисия по квалификация	

Изготвил:.....

Програмата се актуализира в началото на всяка учебна година и при настъпили промени в нормативните актове в системата на народната просвета, или ако Педагогическият съвет прецени, че спецификата на образователния процес налага това.

Програмата е приета на Педагогически съвет с Протокол № 01/12.09.2025г